

```
to L = -28.5
to bar = -28.5
```

Je pěkný letní den s teplotou

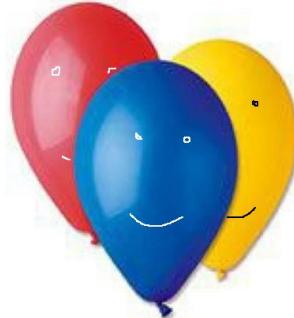
$t=21+\text{rnd}(8) = 24$ °C a tlakem 1 bar. Prodáváte na pouti balonky o objemu

$V_b=(8+\text{rnd}(3))*1[L] = 9 [L]$. Balonky plníte vodíkem z tlakové nádoby o objemu

$V_l=(4+\text{rnd}(3))*5[L] = 20 [L]$. Manometr na tlakové nádobě ukazuje přetlak

$p_2=(65+\text{rnd}(15))*1[\text{bar}] = 75 [\text{bar}]$. Kolik balonků můžete nafouknout? Přetlak potřebný k nafouknutí balonku a změnu teploty expandujícího plynu zanedbejte.

Rady:

1. Pro výpočet za tlaku 1 bar stačí stavová rovnice ideálního plynu.
2. Pro výpočet molárního objemu plynu v láhvi použijte Redlichovu–Kwongovu rovnici, viriálovou stavovou rovnici, případně generalizovaný diagram. Potřebná data najděte.
3. Pro výpočet pomocí Redlichovy–Kwongovy rovnice máte několik možností:
 - (a) Excel nebo LibreOffice Calc nebo nějaký vhodný matematický asistent, který umí řešit rovnice.
 - (b) Aplikaci na <http://old.vscht.cz/fch/software/redlich-kwong-3.html>.
 - (c) Při použití pouze kalkulačky vypočtěte nejprve hodnotu molárního objemu pro ideální plyn. Pak změřte trochu molární objem a dosadte do Redlichovy–Kwongovy rovnice a podívejte se, co udělal tlak. Zkusmo tak najdete řešení. Můžete také použít nějakou numerickou metodu, třeba metodu sečen.
4. Nezapomeňte převést přetlak na absolutní tlak.
5. Nezapomeňte, že v láhvi vám nějaký vodík (totiž $V_l = 20 [L]$) zbyde.

```
T=TC+t*1[K] = 297.1 [K]
Tc=33.20[K] = 33.2 [K]
pc=1.297[MPa] = 12.97 [bar]
p=p2+1[bar] = 76 [bar]
T/Tc = 8.95
p/pc = 5.86
a=R**2*Tc**2.5/pc/9/(cbrt(2)-1) = 0.1447 [m5 kg s-2 K0.5 mol-2]
b=(cbrt(2)-1)/3*R*Tc/pc = 1.844e-05 [m3 mol-1]
def RK=R*T/(Vm-b)-a/sqrt(T)/Vm/(Vm+b) = (defined)
```

```
Vm0=R*T/1[bar] = 0.02471 [m3 mol-1]
n10=Vl/Vm0 = 0.8095 [mol]
nb=Vb/Vm0 = 0.3643 [mol]
Vm=R*T/p = 0.0003251 [m3 mol-1]
```

```
nl=Vl/Vm = 61.52 [mol]
nl-nl0 = 60.71 [mol]
N=(nl-nl0)/nb = 166.7
solve Vm=R*T/p RK-p = 0.0003406 [m3 mol-1]
nl=Vl/Vm = 58.72 [mol]
nl-nl0 = 57.91 [mol]
N=(nl-nl0)/nb = 159
```